

1 Kaj dejansko pomeni pravni izraz „starševska odgovornost“? Kakšne so pravice in obveznosti nosilca starševske odgovornosti?

Izraz zajema vse dolžnosti in obveznosti staršev do mladoletne osebe v skladu z malteškim civilnim zakonikom, poglavje 16 zakonodaje Malte. Izraz „starševska odgovornost“, ki je v malteški zakonodaji naveden kot „starševska pravica“, zajema pravice do varstva in vzgoje ter do stikov z otrokom, odločitve o vprašanjih, kot so stalno prebivališče, potovanja, preživitinska obveznost, izobraževanje, pomembnejše odločitve v zvezi z zdravjem ter upravljanje premoženja, ki pripada otrokom.

2 Kdo je ponavadi nosilec starševske odgovornosti do otroka?

Biološki starši ali v primeru posvojitve posvojitelji po zaključku postopkov za posvojitve. Poleg tega ima starševsko odgovornost mati samohranilka, razen če je oče registriral rojstvo skupaj z materjo otroka.

3 Ali je mogoče za izvrševanje starševske odgovornosti določiti drugo osebo, če starši tega nočejo ali ne želijo?

Če se za otroka odredi skrbništvo ali sodno skrbništvo, v skladu z zakonom o otrocih in mladostnikih (odredba skrbništva) (Children and Young Persons (Care Orders) Act), poglavje 285 zakonodaje Malte, preidejo skrb za otroka ter njegovo varstvo in vzgoja na ministra.

4 Kako se ureja vprašanje starševske odgovornosti, če se starša razvežeta ali razideta?

V primeru razveze ali ločitve se določi s sodno odločbo ali z mediacijo. Določi se lahko tudi s pravno zavezujočim izvršljivim dokumentom med strankama, ki je bil podpisan v prisotnosti notarja.

5 Katere formalnosti morata starša spoštovati pri sklenitvi sporazuma o starševski odgovornosti, da je ta sporazum pravno zavezujoč?

Če se tak sporazum sklene zunaj okvira postopka glede ločitve, ga je treba, da bi postal pravno zavezujoč, ratificirati pred sodiščem in vpisati v javni register. Če pa se sporazum o starševski odgovornosti doseže med postopkom v zvezi z ločitvijo ali razvezo zakonske zveze, se predloži sodišču, pred katerim poteka tak postopek, to pa izda sklep, s katerim se sporazum odobri ali se o njem odloči drugače.

6 Katera alternativna sredstva so za reševanje spora zunaj sodišča na voljo staršem, kadar se ti ne morejo sporazumeti o starševski odgovornosti?

Druga možnost v takih primerih je postopek mediacije. Če se starša tudi med tem postopkom ne sporazumeta, se začne postopek pred civilnim sodiščem (oddelek za družinske zadeve).

7 O katerih vprašanjih v zvezi z otrokom lahko odloča sodnik, če starša zadevo predložita sodišču?

Sodišče lahko odloči o vseh pomembnih odločitvah, ki zadevajo otrokovo korist, na primer v zvezi s prebivališčem otroka, o tem, kateri starš ima pravico do varstva in vzgoje, o pravici do obiskov in stikov ter o obveznosti plačila preživitine za otroka.

8 Če sodišče odloči, da ima eden od staršev izključno pravico do varstva in vzgoje otroka, ali to pomeni, da odloča o vsem v zvezi z otrokom brez predhodnega posvetovanja z drugim od staršev?

Sodišče redko dodeli izključno skrb za otroka ter njegovo varstvo in vzgojo le enemu od staršev, vendar je to odvisno od posameznega primera. Če sodišče dodeli izključno skrb za otroka ter njegovo varstvo in vzgojo enemu od staršev, je treba o nekaterih zadevah še vedno odločati v dogovoru z drugim staršem, zlasti pri zadevah v zvezi s stiki ali selitvijo mladoletnika v tretjo državo, ki bi neposredno vplivala na pravico do stikov tistega starša, ki nima otroka v varstvu in vzgoji.

9 Če sodišče odloči, da imata starša skupno pravico do varstva in vzgoje otroka, kaj to pomeni v praksi?

To pomeni, da oba starša skupaj presojata in sprejemata odločitve v zvezi z otrokom. To ne vključuje vsakodnevnih dejavnosti, temveč le pomembne odločitve v zvezi z bivališčem, izobraževanjem in zdravjem. Člen 136(3) **civilnega zakonika** navaja izredna dejanja, pri katerih je za taka dejanja potrebno soglasje obeh staršev.

10 Pri katerem sodišču ali organu je treba vložiti vlogo v zvezi s starševsko odgovornostjo? Katere formalnosti je treba upoštevati in katere dokumente je treba priložiti k vlogi?

Če mediacija ni uspešna, se vlogi vlogo pri civilnem sodišču (oddelek za družinske zadeve). Ni uradnega seznama zahtevanih dokumentov, zato se lahko vlogi priložijo vsaka upoštevana dokazila in potrdila, zlasti tista, ki dokazujejo starševsko pravico, vključno z morebitnimi sporazumi ali sklepi o skrbi za otroka ter njegovem varstvu in vzgoji.

11 Kateri postopek se pri tem uporablja? Ali je na voljo skrajšani postopek?

Določi se dan za obravnavo vloge. Na obravnavi sodnik zasliši stranke in druge priče, ki jih predlagajo stranke. Sodišče lahko po potrebi po lastni presoji naroči, da socialni delavci in psihologi pripravijo poročilo o otroku. Izvedenci, ki jih imenuje sodišče, pripravijo poročilo po posvetu s starši, otrokom in drugimi strokovnjaki, ki so povezani s primerom. Skrajšani postopek se uporabi, če stranka, ki vlogi vlogo, navede dovolj utemeljene razloge za nujnost postopka. Če je to v interesu mladoletnika, se na podlagi predloga za skrajšani postopek izda začasna odredba, s katero se na primer prepreči odhod ali začasno uredi skrb za otroka ter njegovo varstvo in vzgoja.

12 Ali je mogoče dobiti pravno pomoč za kritje stroškov postopka?

Da, lahko se zaprosi za pravno pomoč, vendar se v skladu z naslovom X tretje knjige Zakonika o organizaciji in pravnem postopku (poglavje 12 Zakonodaje Malte) preverijo vložnikova sredstva. Dodatne podrobnosti o pravni pomoči so na voljo v [razdelku o pravni pomoči](#).

13 Ali je mogoče vložiti pritožbo zoper odločbo o starševski odgovornosti?

Pritožba se lahko vlogi le glede pravnih vprašanj, torej, na primer, če je sodišče eni od strank zavrnilo predlagano pričo brez utemeljenega razloga. V takih primerih se lahko vlogi pritožba pri pritožbenem sodišču.

14 V nekaterih primerih je morda treba pri sodišču ali drugem organu vložiti zahtevek za izvršitev odločbe o starševski odgovornosti. Kateri postopek se pri tem uporablja?

Sodna odločba civilnega sodišča (oddelek za družinske zadeve) je samodejno izvršljiva, vendar lahko v primerih, ko je eden od staršev ne upošteva, tisti starš, ki se mu starševska pravica omejuje, vlogi prijavo pri policiji, ki nato začne kazenski postopek pred magistralnimi sodiščem, da se opravi izvršba in naloži denarna kazen (multa) in/ali zaporna kazen. Poleg tega se lahko pri civilnem sodišču (oddelek za družinske zadeve) vlogi predlog za spremembo sodne odločbe.

15 Kaj je treba storiti, da se odločba o starševski odgovornosti, ki jo izda sodišče v drugi državi članici, prizna in izvrši v tej državi članici?

Uporablja se postopek, ki je določen v Uredbi (ES) št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo (Bruselj IIa), po katerem pristojni sodnik izpolni potrdilo, ki je skupaj s sodno odločbo in vlogo za priznanje in izvršitev takšne odločbe vložil pri civilnem sodišču (oddelek za družinske zadeve). Navesti je treba tudi naslov za obveščanje. Vsi dokumenti se prevedejo v malteški ali angleški jezik.

16 Na katero Sodišče v tej državi članici je treba vložiti zahtevek za izpodbijanje priznanja odločbe o starševski odgovornosti, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici? Kateri postopek se uporablja v teh primerih?

Ugovor se lahko vložil pri istem sodišču v dejanjih, v katerih je bila vložena vloga za izvršbo in priznanje. V ugovoru se navedejo razlogi za zavrnitev takega priznanja in izvršitve, kar se stori v odgovoru na zahtevek.

17 Katero pravo se uporablja v postopku o starševski odgovornosti, če otrok ali stranki ne prebivata v tej državi članici ali imata različno državljanstvo?

Uporablja se Uredba Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000.

Zadnja posodobitev: 10/07/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.